8e JAARGe. № 83.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteckening.

Voor Soerabaya ℔ jaar ƒ 24.– ℔ halfjr. ƒ 12.– ℔ maand ƒ 2.–
„ Java. „ do. „ 30.– „ do. „ 15.–
„ Buitenbezn. „ do. „ 36.– „ do. „ 18.–
„ Europa „ do. „ 30.–
De *OOSTPOST* verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

MAANDAG 9 APRIL 1860.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIËN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentiën met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

DE MENSCH HEEFT ZIJN EIGEN LOT IN HANDEN.

(Vervolg en slot.)

Daar ontmoette zij bijna elken dag den neef harer meesteres, een welopgevoed jongmensch, te naauwernood vijf en twintig jaren oud en die reeds eene zeer winstgevende betrekking bekleedde. Daar Bertha een zeer goed voorkomen had, en daarbij zeer beschaafd was, duurde het niet lang of de jonge lieden gevoelden de een voor den ander eene zeer levendige gehechtheid. De arme Bertha vooral hechtte zich zooveel te vaster aan Felix, daar zij in hem hare eenige hoop op geluk zag. Felix te huwen was niet alleen de vervulling van haren zoeten droom als jong meisje, maar daardoor ook zou zij het geluk, de onderscheiding en de maatschappelijke positie terugkrijgen welke zij had verloren. Wat de jongeling betreft, zijne overdenkingen bestreden wel is waar de liefde welke hem tot Bertha voerde, doch edelmoedig van karakter en altijd eene groote achting gekoesterd hebbende voor de familie van het jonge meisje, welke hij sedert zijne kindschheid had gekend, gaf hij zich over aan het gevoel dat hij voor haar gevoelde. Zeker zou hij met haar in het huwelijk zijn getreden, wanneer niet zijne onders, reeds vooringenomen tegen dat huwelijk, hem zonder ophouden herhaalden dat een huwelijk met eene vrouw zonder order zonder moed, die geene andere zorg had dan alleen die om zich alle mogelijke moeiten te besparen, dat dit, wanneer men zich niet in overvloed kon baden, eene vrijwillige veroordeeling was tot ellende, onzindelijkheid, allerlei soorten van ontbering, dagelijksche twisten en tot al die rampen welke van een arm en slecht onderhouden huisgezin een hel op aarde maken, terwijl daarentegen eene werkzame, zorgvuldige en spaarzame vrouw de middelen weet te vinden om het geluk en een zeker welzijn rondom zich te verspreiden, hoe gering dan ook de verdiensten mogen zijn. Het kostte veel moeite om Felix te ontrukken aan de bekoring welke hem evenzeer tot Bertha trok, als het verdriet dat zij toonde bij de minste verkoeling van zijnen kant; vooral dit roerde hem levendig.

Eindelijk echter verkreeg men door bedaarde redenering eene opoffering van hem welke zijn hart veel kostte, maar waardoor hij gered werd van een bestaan dat voor hem niets anders had kunnen zijn dan een lang en smartelijk berouw.

Welk een verdriet voor Bertha toen zij van Felix moest afzien en daarbij alle hoop op geluk moest opgeven, dat zij van hem had verwacht! Met een gebroken hart zag zij eene toekomst voor zich zonder hoop, zonder rust en zonder vreugde, een leven vol van lijden en vernederingen waarin zij, van het eene huis opgenomen in het andere, steeds veroordeeld was om het brood van anderen te eten en de laatste plaats aan den familiehaard kon innemen; zij had wel willen sterven, zoo bitter scheen haar dit bestaan toe! Eindelijk slechts één verlangen meer hebbende, dat van een eigen haard te bezitten, daar vrij te kunnen leven zonder steeds te moeten vreezen dat men haar het eten misgunde, onderdrukte zij haren trots die haar deed terugdeinzen voor eene verbindtenis door welke zij nog eenige treden op den maatschappelijken trap zou dalen, en hoe hare fijngevoeligheid ook leed door haar lot te verbinden aan dat van een onbeschaafd en ongemanierd man, zij nam het aanbod aan wat haar een jeugdig handwerksman van een zeer ongeregeld gedrag, deed; deze, gewoon als vrolijk Fransje te leven, bemoeide zich volstrekt niet met de zedelijke hoedanigheden of gebreken van Bertha.

Er zijn roem in stellende van eene jongejufvrouw uit eene goede familie te kunnen huwen, zag hij in haar slechts de schoone en welgemanierde vrouw waarop hij trotsch konde zijn wanneer hij met haar aan den arm eene wandeling deed; hij haastte zich dus om een huwelijk te sluiten met haar die zoo verre verheven was boven de levensgezellinnen zonder opvoeding van zijne kameraden. Na verloop van eenigen tijd, uit gewoonte minder betooverd door de schoonheid van Bertha, zag hij in haar slechts de onverschillige en verkwistende vrouw; het huisselijk leven werd hem onverdragelijk doordien hij daar altijd alles in de grootste wanorde vond. Bertha had verscheidene kinderen, welke men met een medelijdend oog aanzag, zoo slecht verzorgd en armoedig als zij er uitzagen. Naarmate de familie vermeerderde werd ook de ellende van dit arme huisgezin verschrikke-

lijker; de liefderijke giften van Blanche even als die van Mejufvrouw Renaud, welke laatste zich zelfs het noodige onthield om hare dochter te kunnen ondersteunen, verdwenen zoo spoedig in dien pijlloozen afgrond, dat ook daardoor slechts zelden eenen gelukkigen dag kon worden verkregen; niettegenstaande de bittere lessen der ondervinding was Bertha onbekwaam tot eenige spaarzaamheid. In vertwijfeling gebragt door een huishouden waarin hij niet anders aantrof dan ellende, lijden en tranen; te huis komende altijd die klagten te moeten hooren van eene vrouw voor welke hij noch achting, noch genegenheid gevoelde, zocht hij daarbuiten zijn troost en kwam hij alleen nog te huis, om zijne vrouw te mishandelen en zijne reeds in verval zijnde meubelen te verbrijzelen. Met medelijden beschouwde men deze jonge vrouw, vroeger zoo schoon, zoo welgemanierd in alles wat zij deed, thans zoo uiterst vermagerd dat men haar niet konde aanzien zonder zich te bedroeven over het ongeluk dat over haar geheele wezen lag uitgespreid. Niets had haar die uitstekende manieren kunnen doen ontnemen, die zachtheid, die houding, al was het ligham ook slechts bedekt door lompen, zoodat de geburen dikwijls zeiden: „die vrouw heeft eene betere opvoeding gehad dan wij." Bertha, welke reeds had moeten besluiten om een ellendig zolderkamertje te betrekken, was door zulke gemeene lieden omringd, dat hunne nabuurschap en hunne taal, aan welke zij zich niet kon onttrekken, voor haar eene marteling te meer waren. Vooral leed zij door de grofheden van haren echtgenoot, door zijne gemeene manieren, slecht gedrag en de mishandelingen welke zij van hem te verduren had. Wat het laatste betreft, dit was voornamelijk haar eigen schuld; Jules Leroux, haar echtgenoot, was niet boosaardig; het haperde hem alleen aan eene goede opvoeding, hij vond genoegen in slecht gekozen uitspanningen, zoo algemeen onder de mindere volksklasse en hij was tot het uiterste gedreven door de luiheid zijner vrouw, welker zachtheid van karakter in zijne oogen geene waarde had, omdat werkzaamheid de eerste deugd, ten minste het noodzakelijkste is in de oogen van hen die niet dan met moeite in het onderhoud van zich zelven en hunne kinderen kunnen voorzien.

Toen Blanche na eene afwezigheid van tien jaren te Parijs kwam, verwachtte zij wel hare moeder en zuster in eenen nederigen toestand aantetreffen, dewijl hare moeder moest leven van hetgeen zij haar jaarlijks toezond, en doordien hare zuster, met een talrijk huisgezin een zeer *médiocre* huwelijk had aangegaan; zij wist echter niet dat haar schoonbroeder en zuster zich beiden zoodanig hadden gedragen, dat zij thans in de grootste ellende verkeerden. Zonder te weten in welken staat zij Bertha zou aantreffen, trad zij met haren echtgenoot een verblijf binnen waarvoor zelfs de verbeelding zou teruggeschrokken zijn; evenzeer werd zij door dit schouwspel geschokt als vernederd. Haar beminnend en goed hart kon echter geen afkeer gevoelen voor eene zuster, het gevoel overmeesterende dat haar deed blozen over hare familie tegenover den heer Arnold, omhelsde zij Bertha hartelijk en stelde weenende hare zuster aan haren echtgenoot voor, hem tevens smeekende om niet met verachting nedertezien op die ellende, en haar toetestaan om hulp te verleenen, ten einde hare zuster in eene positie te stellen waarover zij zich niet behoefden te schamen. De heer Arnold had een te edel hart en beminde zijne vrouw te zeer om niet onmiddellijk zijne bloedverwanten, naar zijn beste vermogen, te hulp te komen. Niet kunnende denken dat een vader van een huisgezin en eene welopgevoede vrouw, zoo als Bertha was, de opofferingen die hij voor hen deed geheel onnut waren, zoo leende hij Jules Leroux eene som met welke hij zich fatsoenlijk kon inrigten; daar hij echter moest ondervinden dat deze een slecht opgevoed man was die hij, zonder zich te vernederen, niet als zijnen schoonbroeder kon erkennen, zoo gaf hij Blanche te kennen dat het hem onmogelijk was om de echtgenoot van Bertha bij zich te ontvangen, dat hunne betrekkingen zich moesten bepalen bij die welke gewoonlijk bestaan tusschen den weldoener en den verpligtte. Hij voegde er nog bij dat zij vrij met hare zuster briefwisseling kon houden, dat zij hare zuster konde bezoeken wanneer zij dit verlangde, daar hij mogt vooronderstellen dat Bertha hare wereld genoeg kende om te weten dat zij daar niet konde gaan, waar haren echtgenoot niet zou worden toegelaten.

Blanche gevoelde zich wel een weinig gekwetst, doch zij durfde niettemin geene opmerking maken omdat zij

KROESE RAMAKER. Leesboekje voor eerstbeginnende leerlingen, welke volgens de leerwijze van den heer P. J. Prinsen onderwezen worden. 8 stukjes ... ƒ 4.—
OUDEMANS. tweede leesboekje, ten dienste der scholen ... ƒ 1.—
IDEM. De goede kinderen of derde leesboek, ten dienste der scholen in Ned. Ind. ... ƒ 1.—
IDEM. Vader Goedhart of vierde leesboek, ten dienste der scholen in Ned. Ind. ... ƒ 1.—
IDEM. Herinneringslesjes, volgende op de leestafels ten dienste der scholen in Ned Indie ... ƒ 1.—
SCHMID C. Eerste en tweede honderdtallen leerzame verhalen voor kinderen. 2 stukjes ... ƒ 1.50.
KNUIVERS F. Voornaamste gebeurtenissen en merkwaardige personen uit de algemeene geschiedenis, een leesboek voor meergevorderde leerlingen ƒ 1.—
HEIJNINGEN BOSCH. De kleine kindervriend, een schoolboekje voor jonge kinderen ... ƒ 1.—
PRINSEN P. J. Aardrijksbeschrijving van het koningrijk der Nederlanden, voor kinderen ... ƒ 2.—
ENGELBERTS GERRITS. De aardrijkskunde behandeld in 52 lessen ... ƒ 1.—
WESTER H. Korte en nuttige leeslesjes ... ƒ 0.50.
ANSLIJN N. De brave Hendrik ... ƒ 0.50.
BIBEN. A. De heer van Meerwijk en zijne zonen, of het verderfelijke der sterken dranken ... ƒ 1.—
BACKER H. G. Leesboekje voor kinderen in korte volzinnen. 2 stukjes ... ƒ 1.—
IDEM. ... 2 stukjes ... ƒ 1.—
RIJKENS R. C. De vermakelijke Nicolaas ... ƒ 1.—
Grammatica. of Nederlandsche spraakkunst ... ƒ 1.—
PRANGE H. Leesboek voor de scholen in Ned. Indie. ƒ 1.—
VAN DER PIJL. Opstellen ter beoefening der fransche taal 2e. stukje ... ƒ 1.—
IDEM. ... 3e. stukje ... ƒ 1.—
Melanges. de littérature et de morale; livre de lecture, par Blankenbijl. 2 dln ... ƒ 2.—
VAN DEN HEULL. Fleurs de la morale. 2 stukjes. ƒ 3.—
ANSLIJN N. Nederduitsche spraakkunst voor eerstbeginnenden ... ƒ 1.—
De brave Karel een leesboekje ... ƒ 1.—
VAN DER BEN. Vertellingen van den ouden Jacob. ƒ 1.—
VAN SOEST J. Oost Indische bloempjes ... ƒ 2.—
N. ANSLIJN Rekenboek voor meisjes 1 stukjes ... ƒ 1.—
IDEM. ... 3 ... ƒ 1.—
IDEM. ... 4 ... ƒ 1.—
IDEM. Natuur en Aardrijkskundige mengelingen 2 stukjes ... ƒ 2.—
MENDEL P. J. Aardrijkskundige lessen ... ƒ 1.—
De Kinderkring. een leesboek ... ƒ 1.—
Schoolzangen. voor drie stemmen ... ƒ 1.—
Zangoefeningen voor de lagere scholen, van DAPPEREN. eerste en tweede twaalftaal. 2 stuks ... ƒ 2.—
(514)

BENOEMINGEN, BESLUITEN enz.

JAVASCHE COURANT.

van den 4den Maart 1860, no. 27.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE;

Den Raad van Nederlandsch Indie gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! *doet te weten:*

Dat Hij, in aanmerking nemende, dat de toestand, waarin de residentie Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo verkeert, het noodzakelijk maakt, den invoer van oorlogsbehoeften aldaar tijdelijk te beletten;

En lettende op de artikelen 29, 31, 33 en 43 van het Reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indie;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Voorloopig voor den tijd van één jaar, ten aanzien van de havens Bandjermasin en Sampit (Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo) buiten werking te stellen art. 2 van de publicatie van 19den September 1848 (staatsblad No. 44,) en dienvolgens gedurende dat tijdvak voor die havens van toepassing te verklaren het reglement op den invoer, den verkoop en het bezit van vuurwapenen en buskruid, gearresteerd bij besluit van den kommissaris-generaal van 8 Augustus 1828, No. 26 (staatsblad No. 58.)

Art. 2. Deze ordonnantie treedt in werking met den dag, dat dezelve te Bandjermasin wordt ontvangen en daarvan door het gewestelijk bestuur aan de gemeenten wordt kenbaar gegeven.

En op dat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in de staatsblad van Nederlandsch-Indie geplaatst, en, voor zooveel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage colegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te Buitenzorg, den 31sten Maart 1860.

CHS. F. PAHUD.

De Algemeene Secretaris,

A. LOUDON.

EXTRACT *uit het Register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie.*

BUITENZORG, *den* 3*den April* 1860. (No. 21.)

(*Staatsblad no.* 33.)

Gelezen de missives:

1. van den Minister van Staat, Minister van Kolonien, van 7 Februarij 1860. La. A, no. 29/158, ter uitvoering toezendende afschrift van 's Konings besluit van 2 Eebruarij 1860. no. 85;

2. enz.;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Van het vorenstaande Koninklijk besluit van 2 Februarij 1860, no. 85, aanteekening te houden, luidende hetzelve als volgt:

WIJ WILLEM III, *bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje Nassau, Groot Hertog van Luxemburg ens. enz. enz.*

Op de gemeenschappelijke voordragt van Onze Ministers van Kolonien en van Marine van 1 Februarij 1860, Kabinet, La. M en La. B. no. 11;

Hebben besloten en besluiten:

Met verhooging der Oost-Indische toelagen (tafelgelden) der bij de zeemagt in Nederlandsch-Indie dienende militaire officieren en adelborsten, en van de met dezelve gelijkstaande officieren van administratie, adjunct-administrateurs, scheepsklerken en officieren van gezondheid: voor hoofdofficieren en daarmede gelijkgestelden met ƒ 600 ieder, en voor de mindere officieren, met inbegrip der adelborsten en daarmede gelijkgestelden, met ƒ 300 ieder, het jaarlijksch bedrag der voormelde Oost-Indische toelagen (tafelgelden) te rekenen van den eersten der maand na die, in welke ons tegenwoordig besluit in Nederlandsch-Indie zal zijn ontvangen, vast te stellen als volgt:

Kapitein ter-zee	ƒ 3,600
Kapitein luitenant ter-zee	ƒ 3,000
Luitenant ter-zee 1ste klasse	ƒ 2,100
Luitenant ter-zee 2de klasse	ƒ 1,500
Adelborst	ƒ 900

Onze Minister van Staat, Minister van Kolonien en Onze Minister van Marine zijn, ieder voor zoo veel hem aangaat, belast met de uitvoering dezes.

'S GRAVENHAGE, *den* 2*den Februarij* 1860.

(Get.) WILLEM.

De Minister van Staat, Minister van Kolonien,

(Get.) ROCHUSSEN.

De Minister van Marine,

(Get.) J. S. LOTSIJ.

Accordeert met deszelfs origineel:

De fd. Secretaris Generaal bij het Ministerie van Kolonien.

(Get.) J. LOUDON.

Ten Tweede: Magtiging te verleenen om de bij het Koninklijk besluit van 2 Februarij 1860, no. 85, bedoelde toelagen (tafelgelden) in werking te brengen met den 1sten April 1860.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal;

De 1ste Gouvernements Secretaris,

L. J. W. DE WAAL.

Civiel Departement.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den predikant bij de protestantsche gemeente te Samarang C. P. Lammers van Toorenburg.

BENOEMD:

Tot predikant bij de protestantsche gemeente to Samarang, F. U. van Hengel, thans tijdelijk ter beschikking gesteld van het bestuur over de protestantsche kerk in Nederlandsche-Indie.

Schutterijen, enz.

BIJ DE BATAVIASCHE SCHUTTERIJ.

ONTSLAGEN:

Eervol, wegens vertrek, de tweede luitenant B. C. Nolthenius en de officier van gezondheid der tweede klasse dr. P. Alting Mees.

BEVORDERD:

Tot kapitein, de eerste luitenant C. F. W. Wiggers van Kerchem.

Tot eersten luitenant auditeur, de tweede luitenant auditeur mr. D. L. F. de Pauly.

Tot eersten luitenant, de tweede luitenant E. Netscher.

BENOEMD:

Tot tweede luitenants, de schutters D. F. A. Bauduin en G. Hoeven.

Militair Departement.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kolonel, chef van den generalen staf van het Indische leger, P. H. Koster.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de majoor der infanterie P. M. La Gordt Dillié.

GEPLAATST:

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST.

Bij het groot militair hospitaal te Weltevreden, de officier van gezondheid der derde klasse H. Walter, onlangs uit Nederland aangekomen.

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA, den 9den April 1860.

Tijdingen van Kedirie van Zaturdag 7 dezer, melden dat de rivier daar zeer was gezwollen, zoodat het water reeds over een gedeelte der brug spoelde, en uit een telegram van gister, vernemen wij dat door het wegslaan van een deel der brug, de passage was gestremd.

CELEBES.— Het gezantschap, afgezonden door de hoofden van Loewoe om een contract met het gouvernement te sluiten, is in Sopeng aangekomen en heeft zich den 4den Maart op reis naar Palaka begeven. Maatregelen zijn genomen om dit gezantschap in de gelegenheid te stellen over land naar Makasser optekomen.

— In de afdeeling Makasser, waar gewoonlijk in de maand Februarij de padi-aanplant is afgeloopen, werd daarmede eerst aangevangen, doordien de velden van te veel water waren voorzien. Ook in de noorder districten was men daarmede bezig, terwijl in de afdeeling Bonthain en Boelekomba de oogst als afgeloopen kon beschouwd worden en voordeelig werd genoemd. De gierst en andere gewassen op Saleijer stonden gunstig.

Handel en scheepvaart waren te Makasser gedurende Februarij niet minder levendig dan in vorige maanden. Aldaar kwamen van Java en elders buiten het gouvernement 7 raschepen onder Ned. vlag, 2 onder vreemde vlag, en 12 inlandsche vaartuigen. Van plaatsen, binnen het gouvernement gelegen, kwamen te Makasser aan 1 raschip onder Ned. vlag, en 28 inlandsche vaartuigen; en vertrokken van de hoofdplaats 3 raschepen onder Ned. vlag, en 67 inlandsche vaartuigen. Ook in de overige afdeelingen was de handel levendiger dan in de maand Januarij.

De koeli's, welke tot de Bonische expeditie hebben behoord, zijn allengs naar hunne woonplaatsen teruggekeerd.

Tusschen Makasser en Sindjai (Boni) is eene brievenpost opgerigt.

De rust is gedurende de maand Februarij nergens gestoord geworden.

De Doeloeng van Lamoeroe heeft zich den 4den Maart op reis begeven naar Palakka ten einde de kommissarissen voor de Bonische zaken en den leenvorst van Boni te ontmoeten. Door het vertrek der kommissarissen heeft hij slechts van zijne onderwerping aan laatstgenoemden persoonlijk kunnen doen blijken.

AMBOINA.— Het weder heeft zich gedurende de maand Februarij gekenmerkt door drukkende hitte, van tijd tot tijd afgewisseld door onstuimige windvlagen. De gezondheidstoestand was steeds gunstig.

Gedurende het aanwezen van Z. M. korvet *Pallas* te Boeroe zijn aldaar binnengeloopen een Engelsch en een Amerikaansch schip bestemd naar China.

Op den 17den Januarij heeft te Wahaai (noordkust van Ceram) een hevige storm uit het noordwesten gewoed en eenige dagen later, den 25sten Januarij, een dergelijke storm, doch uit het zuidwesten, op het eiland Saparoea, ten zuiden

---

zeer goed begreep dat van haar echtgenoot, die voor haar alles had gedaan, toch niet kon worden gevergd om te moeten blozen voor de bloedverwanten zijner vrouw tegenover zijne vele kennissen; door het haar aangedane verdriet te verzachten, daar hij aan hare waardige moeder al die achting en eerbied bewees welke die brave vrouw verdiende, werd zij genoodzaakt om te bekennen dat de heer Arnold gelijk had en dat hij, aldus handelende, ook háár menige onaangenaamheid spaarde.

In minder dan twee jaren was al het aan Jules Leroux geleende geld verdwenen, het ongelukkige paar verviel op nieuw in eene ellende, welke alleen daardoor van de vroegere verschilde, dat de aanhoudende giften van Blanche hen ten minste in staat stelden om in de dringendste behoeften te voorzien. Daar alle hoop was vervlogen om hen aan de ellende te onttrekken, trok ook Blanche de handen van hen af en bragt zij de weldaden op hunne ongelukkige kinderen over. Na zich te hebben belast met die kleine ongelukkigen plaatste zij hen op eene kostschool, ten einde hen eene opleiding te doen deelachtig worden, waardoor zij zich zelven later een onafhankelijk bestaan zouden kunnen verzekeren. Gelukkiger met hare neven en nichten dan zij dit met hare zuster was geweest, mogt zij de genoegdoening smaken van hen te zien beantwoorden aan hare weldaden, doordien zij snelle vorderingen maakten en dagelijks in kennis toenamen. Toen zij ouder waren bezorgde zij allen eene goede betrekking. Het ongeluk en lijden in hunne jeugd hadden hen niet ten nadeele verstrekt, en daar zij, hoe jong dan ook, zeer goed hadden begrepen dat de slordigheid van hunne moeder en het slechte gedrag van hunnen vader oorzaak waren van het ellendige leven dat zij in hunne jeugd hadden moeten leiden, zoo waren zij zeer op hunne hoede van ook niet dergelijke slechte gewoonten aantenemen, waardoor de mensch onvermijdelijk in den afgrond wordt gestort.

Later verloor Bertha haren echtgenoot. Dit was nu wel is waar een zoo groot ongeluk niet voor haar, doch de toegenegenheid welke zij bij hare kinderen hoopte te vinden was niet meer dan eene illusie welke als rook voor haar verdween. Zij behandelden haar altijd met die onderscheiding welke haar als moeder toekwam, en zij voorzagen ook ruim in hare behoeften; zij konden echter niet vergeten dat, waren zij haar het leven verschuldigd, zij haar ook niet minder al de geleden ellende konden verwijten, welke zij door hare slordigheid en onverschilligheid had veroorzaakt; hun hart bleef koud voor haar en, zonder het regt te hebben om zich daarover te kunnen beklagen, gevoelde Bertha toch met bitterheid dat die onderscheiding, waarmede zij haar behandelden, meer was toeteschrijven aan het gevoel van pligt en uit betamelijkheid, dan wel uit teederheid. Alhoewel het haar aan niets ontbrak sleet zij echter eenen treurigen en liefdeloozen ouden dag. Alleen de vriendschap van Blanche was haar overgebleven, maar daar zij niet dan met leedwezen kon zien hoe deze door haar echtgenoot en kinderen met eerbied en liefde werd behandeld, zoo verwijderde zij zich zelve van hare zuster welke haar onmiddellijk had komen opzoeken toen de dood van Jules Leroux geen beletsel meer opleverde voor hunne vereeniging.

Blanche was altijd eene zoo beminnende en oplettende echtgenoote en eene zoo teedere en zorgvuldige moeder voor hare kinderen geweest, dat het niet anders kon of zij moest worden vereerd als eene heilige, welke haar geheele leven ten beste had gehad voor hen die haar omringden. Ook in de geheele stad werd zij zoo zeer bemind, dat iedereen zich gelukkig rekende welke toegang tot haar huis had.

„*Dikwijls beschuldigt men het noodlot waar men zelf zich zijne ongelukken heeft te wijten.*

van Ceram gelegen. Door eene nedersfortende boom is bij de laatste gelegenheid eene inlandsche vrouw in de negorij Hoelalio verpletterd. (J. C.)

FRANKRIJK.

Uit Parijs schrijft men van belangrijke berigten uit Cochin-China, die groote voordeelen vermelden door de fransche wapenen behaald, in de baai van Touran. De vice-admiraal Page, alvorens zich naar Saigon te begeven, om in persoon de voorwaarden te regelen betrekkelijk de in bezitneming van die plaats, en zich in staat te stellen, tegen China te ageren, had besloten overtegaan tot eenen aanval tegen de forten van Cochin-China, die den weg van Hué bestrijken en het vijandelijke leger veroorloven levensmiddelen, ammunitie, en iedere soort van versterking te ontvangen, waardoor hetzelve zich handhaaft onder de oogen der franschen in eene altijd dreigende stelling.

Den 18 November 1859 te ongeveer 4 ure des morgens, ligtten het fregat de *Nemesis*, de *Phlégéton*, twee kanonneerbooten, een transportschip en eene Spaansche corvet het anker, onder het bevel van den Admiraal Page en begaven zich naar de andere zijde van de baai van Touran, ongeveer op drie mijlen afstands en stelden zich in slagorde voor aanzienlijke versterkingen, die beheerscht werden door een fort, dat van eene hoogte van honderd ellen de geheele stelling bestreek. De Cochin-Chinezen openden onmiddelijk hun vuur, hetwelk van de batterijen van de Fransch-Spaansche expeditie krachtig werd beantwoord.

Het fregat de *Nemesis*, dat de Admiraals wimpel voerden was in het bijzonder gekozen als mikpunt voor de vijandelijke stukken, en had gedurende de eerste oogenblikken van den aanval zeer te lijden: een der manschappen werd het hoofd door een kogel weggenomen aan de zijde van den admiraal: eenige oogenblikken daarna werd de Bataillons-Kommandant van de Genie, terwijl hij een bevel ontving in tweeën geslagen, de kommandant van het fregat ontving in denzelfden oogenblik eene wond aan het hoofd; een tweede Luitenant, M. Fits-James, werd getroffen door een stuk hout, en een kweekeling werd aan den arm gewond.

Na het eerste vuur der Cochin-Chinezen te hebben beantwoord droeg de Admiraal Page aan den chef van den staf, M. de Saulx op, om de landing te bewerkstelligen en zich meester te maken van het voornaamste fort. Aan het hoofd van eene kolonne van 200 man, voerde die officier dat bevel uit, met haast en juistheid, en in weerwil van den hevigen tegenstand van den vijand en de terrein-verhindernissen, stormde het detachement moedig toe, drong het eerst binnen de werken, en verkondigde den Admiraal, dat hij meester van de stelling was, door de vlag op het toppunt der sterkte te planten.—

NON-INTERVENTIE.

Klein Truitje met eene groote courant in de handjes.
Papa! non-interventie, wat is dat voor een ding?
de Papa, zingend.
Staat uwe buurmans huis in brand.
Vraagt hij om assistentie.
Zeg dan, „buurman! 'k ga naar bed.
„Zie dat gij u zelve redt:"
Dat is non-interventie kind!
Dat is non-interventie!
(uit een oud zangspel.)

Na aankomst der laatste mail zat ik rustig in de *Chronicle* te lezen, een voor Louis Napoleon uiterst flatteus artikel, waarin Z. M. der Franschen tot hoog boven des schrijvers Engelsche landgenooten werd verheven. (*Zie de vertaling daarvan in de Oostpost no.* 79.) Dat prachtige artikel bragt mij de lachspieren in beweging, en onwillekeurig liet ik mij ontvallen,

„In den beginne was volgens de Engelsche bladen Napoleon III een goed ruiter en niets meer; toen die goede ruiter zijnen Ajax ee Buckingham had gereden in de velden van Solferino en Magenta, toen moest geheel Engeland zich wapenen tegen den bekwamen veldheer; de kusten moesten versterkt worden, elk engelschman werd vrijwilliger, en dat alles uit angst voor den imaginairen overweldiger, wien alle denkbare laagheden en verraderlijke plannen werden aangewreven; en nu..... nu vinden zij den keizer der Fransche nzóó volmaakt dat, als zij het bed van Procrustres ter hunner dispositie hadden, zij niets tot zijne lengte zouden willen toe- of afdoen. Diepzinnig gepraat!

„Welk gepraat, Papa?" kwam mijn oudste zoon, een veel groots belovend miniatuur, mij in de rede vallen.

„Het gepraat van de vreemde couranten," antwoordde ik.

„Papa! u leest altijd over wat de Engelschen," Franschen „en anderen zeggen, maar wat zeggen de Hollanders toch!

„Niets, jongen! die zwijgen.

„Hé, Papa! weten die dan niets te zeggen?

„Dat is de reden niet; maar de Hollanders houden niet van interventie; zij zijn wijs volgens het sijsteem van die grieksche wijsgeer, die begon met zijne discipelen te leeren zwijgen.

„Wel, Papa! dan zou die doofstomme man, die hier 's Zondags een duit komt vragen, altijd de eerste in de klasse zijn bij die grieksche mijnheer.

„Juist, en gij de laatste.

En altijd van de hak op de tak springende, was hij weg om te gaan spelen, terwijl hij mij liet philosopheren over de inconsequenties die zoo dikwijls het gevolg zijn van het niet-zwijgen, en van *interventie*. Wij menschen, al zijn wij nog zoo knap, kunnen zoo weinig den loop der omstandigheden voorzien, dat men voor zich zelf niet weet wat den dag van morgen zal opleveren; ja, indedaad, de lotgevallen van allen, die de geschiedenis der wereld zamenstellen, zijn de gevolgen van veelzijdige interventie. — Zoo wilde Garribaldi naar Ancona tot aan de Napelsche grenzen doortrekken, toen Napels met deszelfs *interventie* daar tusschen kwam en hem toeriep, *Niet wat gij wilt, maar wat ik wil zal gebeuren.* Naauwelijks hoort Sardinië dat of het moet ook interveneren en stelt zich, niet aan de zijde van Garribaldi, maar wil toch Napels niet zijn zin geven.

Ho, ho! roept Oostenrijk, *niets daarvan!* en de oorlog was verklaard door Oostenrijks *interventie*.

Wel, Buurman! zit gij in den brand.
Ik breng u assistentie.

zegt Frankrijk; en Oostenrijk, dat meende verreweg de sterkste te zijn, krijgt slag op slag, tot het ademloos hijgend nedervalt te Villafranca, om een accoord te maken waarbij Franz Joseph en Napoleon hunne *interventionele intenties* inëensmelten, en bepalen dat Venetie slaaf zal blijven van Oostenrijk, en Lombardije aan Sardinie zal worden verkocht. — Venetie zuchtte diep, en smartelijk zong het,

Och, Frankrijk! ga toch maar naar bed.
Sta toe dat ik mijzelve red!

Maar Venetie werd niet gehoord en had, evenmin als Lombardije, eene stem in de Villafranesche schikking. Nu zou men mogen denken dat Oostenrijk, terwijl het na de verkregene les nog zoo over anderer lot beschikte, zonder de belanghebbende partijen te hooren, ook een beetje inschikkelijker voor anderen zou zijn: Maar neen niets daarvan. *Geen congres! vooral geen congres!* riep hij te Villafranca. *Ik wil wel anderen aan mijnen wil onderwerpen, maar geen anders interventie in datgene wat ik als mijne zaken beschouw.*

„Het was dan ook *de fort mauvaise grâce* dat hij zich liet welgevallen de bepalingen van Napoleon, die indedaad hem nog veel te veel toestaud. Maar hier ook was eene reden voor. Had Oostenrijk zijne vooruitzigten geheel zien wijzigen door de interventie van Napoleon, de keizer der franschen, van zijne zijde, had haast om naar huis te komen, want, veel wijzer dan Franz Joseph, wilde hij liever de interventie van Duitschland, en misschien ook die van Engeland, voorkomen, dan te wachten tot het zoo ver was dat vreemden de neus in zijne zaken staken. Daarom gaf hij liever wat toe en zag dus zijne plannen, om Italie van de Alpen tot aan de Adriatische zee van het Oostenrijksche juk vrij te maken, gewijzigd door de gevreesde interventie van anderen, en het arme Venetie! diep te beklagen, deelde niet in de groote weldaad die Napoleon aan Italie had beloofd, terwijl overig Italie omtrent deszelfs toekomst in het onzekere bleef.

Had nu maar Napoleon aan de Italianen gezegd,

Beste buren! 'k ga naar bed.
Zie dat gij zelf u verder redt,

dan was er voor Italie genoeg gedaan geweest, want Oostenrijk was genoegzaam geparalijseerd van de klappen die het had gehad, zoodat Sardinie en Garribaldi toen welligt met weinig moeite de rest hadden afgedaan. Maar Napoleon meende dat het zonder zijne interventie niet naar zijn zin zou afloopen, en......de Paus kreeg een brief om aan de Romagna een eigen bestuur te geven, als het eenig middel om de Romagna aan Sardinië te onthouden. Maar de Paus zong.

Neen, buurman! ga gerust naar bed.
Dan is 't beter dat 'k mij zelve red,

en nog immer hoopt de Paus dat de Romagners in 't algemeen niet verlangen van bestuur te veranderen, terwijl echter de Romagners dagelijks hunne, misschien voorbarige, vreugde luide uitgalmen, *wij zijn gered!*

Vond echter de Paus niet noodig den raad van Napoleon te volgen, deze wilde toch gaarne zijn zin hebben, en zoo werd er toch besloten een congres te houden, waarin echter niemand van Centraal-Italie eene stem zou hebben. Over de arme ex-onderdanen van de verjaagde hertogen, die zeker niet de minst lijdende partij waren geweest, zou dus beslist worden zonder dat zij daaromtrent zouden worden gehoord. Waarom? Waren zij ongeschikt voor de vrijheid, zoo als sommigen beweerden? Als die stelling doorgaat moet daaruit volgen dat zij onder Victor Emmanuel niets méér vrij en onafhankelijk zijn als Lombardije was, en Venetie nog is onder Oostenrijk, en als de Napolitanen waren onder wijlen Z. M. Bomba.

Maar, des niettemin, zou het congres plaats vinden waarin de midden- Italianen geene stem zouden hebben. Niemand was daar minder mede ingenomen als Oostenrijk, dat dadelijk begon met Mantua, Peschiera, en elk plekje dat het nog in Italie heeft, te wapenen ten einde tegen alle evènementen te zijn gewapend. Doch al spoedig zag men dat, zoo al de Midden Italianen geen stem zouden hebben, alle anderen de hoogste toon wilden voeren; en dat het dan tot niets zou leiden, ja, misschien wel de zaken nog erger zou maken, was vrij duidelijk. De Paus, en Engeland zeiden ronduit dat zij niet op het congres zouden komen, dan onder beding dat zij vóór alles hun zin zouden krijgen. Met de anderen was het niet heel veel beter gesteld en Oostenrijk kreeg hoop dat het congres zou worden afgeschreven Maar daar kwamen andere *interventies*, die juist op Oostenrijk de aandacht vestigden en beweerden dat juist *om Oostenrijk*, zoo lang ten minsten Franz Joseph aan het roer bleef, een congres hoog noodig was, en.... in stede van afgeschreven te worden wordt het congres slechts uitgesteld. Dit maakte de keizer van Oostenrijk zoo wanhopend dat hij reeds meende dat men hem wilde onttroonen, zoodat hij op eenen schoonen dag, te midden van zijne getrouwen, zijn telegrafist nam en in die houding zijne vrienden verzocht hem te informeren of hij er zóó uitzag als een man die gepensioneerd moet worden. — Natuurlijk, want het waren de *vrienden* die de informatie moesten geven, zeiden zij allen *neen*; maar wanneer men dat zoo aan anderen vraagt, dan is dat een bewijs dat men er zelf niet heel zeker omtrent is.

Wel! hij had ook geen enkele vriend meer, als alleen de Paus en Bomba Junior. Met Ruslands vriendschap was het lang reeds uit, want, toen Oostenrijk in den brand zat, kon hij de 100,000 man van keizer Nicolaas perfect goed gebruiken, maar toen de engelschen en franschen zonder permissie hunne kanonnen met alle *apen-dependencies* in Rusland hadden ingevoerd, toen rekte Oostenrijk zich eens uit en zong,

Buurman; zit gij in den brand,
'k Houd niets van interventie.
Ik ga dus rustig naar mijn bed,
Zie gij dat gij u zelve redt.

Dit liedje heeft Rusland niet vergeten, en daarom, nu er voorstellen zijn rondgezonden om alles zonder congres te schikken, en die voorstellen door Pruissen en anderen zijn aangenomen, zegt Rusland, *neen! een congres! een congres! de meest mogelijke interventie SVP, in Oostenrijk 's zaken!*

Er was echter in den beginne een land waar het geroep om *non-interventie*, alle ander geluid verdoofde. Engeland zou volstrekt niet op het congres komen tenzij er vooraf werd beloofd dat niemand met Italie's aangelegenheden zich zou bemoeijen. Er waren echter andere belangen en andere opinies, en in Ierland ging er een jammerkreet op in het belang van den Paus, die *met interventie* het gebied van de H. stoel zeer waarschijnlijk, maar *zonder interventie* zeer zeker zal zien inkrimpen, en toen werd de roep om *non-interventie* in Engeland al veel minder luid. Later nog kwam er een handelstractaat op 't getouw, en....het liedje voor *noninterventie* werd nog wel altijd doorgezongen, maar.....eene consignatie van, ik meen 23,000, geweren die voor Garribaldi waren bestemd, werd aangehouden. Met welk regt? Onder welk voorwendsel? Wel! Engeland wilde dat eerst anderer *interventie* zou beslissen wat er van Italie moest worden, en dan......... maar toch, *non-interventie* boven alles! —In dit opzigt is Pruissen meer consequent, als het zich wapent tegen alle mogelijke *interventie* van buiten en, terwijl het zijne grenzen en kusten versterkt, toestaat dat er eenige duizenden geweren over Berlijn worden gezonden naar Garribaldi, die ze welligt spoedig zal noodig hebben ter wering van *ongenoemde interventien*.

En wat zal het einde zijn van dat kruisvuur van *interventies?* Zoo veel is zeker dat het, in geheel Europa, in geene fabrieken ooit zoo druk is toegegaan, als in de laatste tijden in de wapenfabrieken, kanongieterijen, kruidmolens etc. Men mag nu wel zeggen dat de Italianen ongeschikt zijn om zich zelf te beheerschen, maar zij hebben in de laatste tijden getoond meer geduld te hebben dan noodig is ter behoorlijke zelfbeheersching. Dat nu slechts de uitkomst niet bewijze dat zij *te veel* geduld hebben gehad om zich onafhankelijk te maken, want die niet vrij wordt dien zal het gaan zoo als het te Venetie gaat.

En hoe gaat het dan te Venetie?

„Wel! ik herinner mij dat ik in een ander oud zangspel heb gezien dat een Papa en Mama, in presentie van hunne eenigste dochter zaten te delibereren over een huwelijksaanzoek, dat deze laatste gold, en toen het meisje, tamelijk bedeesd, het waagde een enkel woord in het midden te brengen om haren afkeer van den aanzoeker te kennen te geven, werd de Papa zoo rood als een kalkoen van boosheid, en bulderde haar toe

't Zijn geen zaken
Die je raken,
Maak dat jij maar achter komt
Om MIJN *eten klaar te maken......*

Zoo gaat het te Venetie.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
April	7	Nederl. Ind.	Fatha' Hair	Said Alie Molahaella	Grissee.
„	8	„ „	Stoomschip Kraton	Ka idein	Pasoeroean.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsche	Stad Schiedam	F. Wulp	Onbepaald	Fraser Eaton & Co.
Amerikaansche	Kleber	Bigelow	San Francisco	„ „ „ „
Bremersche	Marij	Högemann	Roterdam	„ „ „ „
Nederl. Ind.	Getruda	Sobbels	Sumanap	„ „ „ „
Amerikaansche	Witch	Hultman	Boston	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Nederlandsche	Hollandia	Wap	Onbepaald	„ „ „ „
„	Jacob	Borger	„	„ „ „ „
Hamburg	Tellers	Hansen	Boston	„ „ „ „
Nederlandsche	van der Palm	Marcus	Ned. via Indramaijoe.	„ „ „ „
Nederlandsche	Delftshaven	Schaap	Onbepaald	B. Kopersmit & Co.
„	Sumatra	Grivel	„	„ „ „
Nederlandsche	Stad Dockum	van der Werff	In reparatie	„ „ „
Nederlandsche	Weltevreden	J. J. Duinker		„ „ „ „
Nederlandsche	Per Aspera Ad Astra	Admiraal	In reparatie	J. F. van Leeuwen & Co.
Engelsche	Duchess of Sutherland	M. Megget	Onbepaald	Hill Broekman & Co.
„	D. T. Visser	W. van de Linden	Sidney	Anemaet & Co.
Nederl. Ind.	St. Oena ang	S. van Hulstijn	In reparatie	Adam & Co.
„	Soetan Iskander	I. G. Kloppenburg	Idem.	„ „ „
„	L'Union	Schnit	Samarang en Batavia.	„ „ „

Marktprijzen.

SUIKER f $16\frac{1}{2}$.
KOFFIJ. f 35.—
RIJST (CARGA) f 140.—
Id. (WITTE)
KOEHUIDEN ℔ picol.
ARAK ℔ legger. f 45.—
OLIE (KLAPPER.)
OLIE (KATJANG.)
KADJANG MATTEN. f 9.—
ROTTING f 8 @ f 9.—
WISSELKOERS pari.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Maandag den 9den April Paaschmaandag.
Eerste H. Dienst te 7 ure.
De Hoogmis te $8\frac{1}{2}$ ure.
Het Lot 's avonds te $6\frac{1}{2}$ ure.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKKENES Co te *Amsterdam* en W. J. VAN HARKE NOMAN te *Leiden*.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.